

H. NAGY PÉTER

Rokkó Reloaded

Juhász R. József: *Szedd szét!* NAP Kiadó, 2008.

Juhász R. József a Stúdió érté művészeti társulás alapítója, performer és művészszerző, akinek pályafutásában meghatározó szerepet tölt be a különböző vizuális és intermedialis „műfajokkal” való szembesülés. Már első két kötetében is megfigyelhető volt a szövegverstől a képi gondolkodásmód felé történő elmozdulás. Erről leginkább a szerző második könyve, a *van még szalámi!* című opus tanúskodik, melynek kompozícióját igen összetett módon szervezi a vizuális retorika. A kötet kedvező fogadtatásából (pl. Tózsér Árpád írása alapján) egyértelműen arra lehetett következtetni, hogy Juhász R. József munkássága többek között éppen ennek, a vizuális elrendezés produktív alkalmazásának köszönheti hatóerejét.

Juhász R. József harmadik, *Képben vagy?* című kötete a szerző multimedialis művészetéről nyújtott átfogó képet, mintegy 20 év vizuális törekvéseit fogta egybe (1986-tól 2006-ig). A könyvben helyet kaptak a művész Kassák-értelmezései, akciókölteményei, lettrista ihletésű alkotásai, konkrét versei és vizuális költészeti paródiái. A kötet egyenletesen magas színvonalát tekintve szinte önkéntelenül adódik a következtetés: a vizuális költészeti munkák nemcsak végigkísérik a szerző pályafutását, hanem minden valószínűséggel – a performanszok mellett – annak kiemelkedő teljesítményei közé tartoznak.

A művész legújabb, *Szedd szét!* (2008) című könyve több szállal kapcsolódik az életmű eddigi fejleményeihez: egyrészt szövegverseket, intermedialis műveket tartalmaz. Másrészt viszont azokat az asszablázsokat láthatjuk itt viszont, melyek többek között Juhász R. József nagy sikerű *His Master's Voice – Egy lehetséges múlt* (2007) című kiállításának sorozatait alkották, illetve emellett szerepel a kötetben a szerző Kambodzsában készült fotósorozata is. Az impozáns kiadványban a fotóanyag és a szövegfelület találkozása olyan kompozíciót hoz létre, mely önálló könyvműként értelmezhető. Ennek tengelyében kódként viselkedő struktúrák (pl. tízparancsolat) vizuális megjelenítése áll, ezt a réteget azonban folytonosan keresztezi a szövegek alulretorizált, depoetizált dimenziója vagy a talált szövegtörmelékek montázsa. A kompozíció érdekességét részben éppen ez a villódzás adja, hiszen a befogadó olyan médiumközi térben találja magát, melynek olvashatósága és nézhetősége egyaránt átírhatja egymást. Vagyis a szövegek linearitása és a képek térbelisége összeilleszthető ugyan egy ebben érdekelt olvasatban, de működhetnek az ellentmondás, a meg nem feleltethető diszkurzivitás, az elcsúszás jegyében is.

Ez utóbbiból kiindulva világossá válik, hogy a kötet darabjaiból felépülő sorozatok – a cím is utalhat erre – nem valamiféle automatikus összeállásként foghatók fel, hanem a mediális különbségek, az egymást felülíró közegek dimenzióiban létesülnek. Ebből is látható, hogy a *Szedd szét!* című könyv nem pusztán Juhász R. József eddigi életművét gazdagítja, de ráirányítja a figyelmet a kortárs művészet legfontosabb kérdésirányaira, a műalkotások elhelyezkedésének ontológiai dilemmáira is. Nagy valószínűséggel állítható tehát, hogy a kötettel folytatódni fog Juhász R. József teljesítményének kanonizációja, illetve műveinek elmélyültebb befogadása. Pontosabban újrakezdődhet...